

in.ihned.cz/sport

všechna sláva polní tráva. Dnes se tady vyžívají především rekreační lezci a špička upřela pozornost jinam.

Oblastmi pro rekreační lezce a začátečníky jsou ještě Křížový vrch u Adršpachu, Tiské stěny u Děčína a stolová hora Ostaš nad Policí. Útesy ani věže tu nejsou příliš vysoké, na pískovcové poměry se dá dobře jistit proti případnému pádu a skála je tu relativně tvrdá. Nesype se z ní tedy jemný píseček při každém výstupu. Horolezci říkají, že málo solí.

Strašné komíny v Adršpachu

Naopak odstrašující výstupy vedou v Adršpaško-teplických skálách. Mnoho desítek metrů vysoké kolmé skály jsou rozřazeny komíny a spárami. Pro většinu dnešních lezců jsou zdejší výstupy noční můrou. Z umělých stěn mají sílu a z vápencových oblastí nacvičenou techniku na těžké stěny, ale komíny jim nejdou. Vyžadují totiž odvahu, sebedůvěru a zvláštní způsoby soukání se vzhůru. Jejich předchůdcům naopak ne-

zbývalo nic jiného než komíny, ve kterých se s konopnými lany převázanými okolo pasu cítili aspoň trochu bezpečně.

Druhou hororovou oblastí je Labské údolí mezi Děčínem a německou hranicí. Na pravém břehu vedou dlouhé dobrodružné výstupy ve stěnách a spárách s velmi sporadickou možností jištění. Běžně tu hrozí dvacetimetrové pády. Kdo se bojí, nemá tady co pohledávat. Naopak levý břeh je doménou sportovních lezců, kteří tady v posledních letech tvoří jednu

supertěžkou cestu za druhou. Jištění je tu lepší než na druhé straně řeky, ale každý zahraňáček tu přesto zažívá napoprvé chvíle hrůzy.

Na horšího počasí se jezdí na tvrdý pískovec Suchých skal u Železného Brodu, nebo na vybrané pevné stěny na Kokořínsku. Na těchto výjimečně tvrdých skálách je povoleno lézt i za vlhka.

Nechte si poradit od místních expertů

Pískovcové horolezectví není jen sport, ale především hledání rovnováhy mezi fyzickým a psychickým výkonem. Špičkoví i obyčejní horolezci musí neustále balancovat na hraně mezi snahou o co nejtěžší vylezenou cestu a reálným odhadem schopností. Ačkoliv oproti pionýrům zdejšího lezení před sto lety mají výhodu pevných lan, nelezou naboso, mají bezpečné smyčky a nezníčitelné karabiny, přesto jejich zdraví i život visí často na vlásku. Z některých míst se prostě nesmí spadnout.

Nejlepší je tedy lézt s místními znalci, kteří znají záludnosti jednotlivých výstupů. Vědí, kam založit uzel, kde je skrytý chyt a kam lze zaklínit koleno. Nestyďte se na pár dní využít některé komerční horoškolky a zaplaťte si průvodce. Klidně si nechte zakroužkovat v knižním průvodci hezké cesty, jež odpovídají vašim schopnostem a dají se dobře zajistit.

Mladíci vyučení na francouzském vápenci sice přicházejí s nápady, že by se mělo do starých cest osazovat více jisticích kruhů, ale podle místních klasiků to nepřichází v úvahu. Lezení na pískovci proto je a zřejmě nějakou dobu zůstane daleko odvážnějším a nebezpečnějším než na běžných skálách zajištěných spoustou skob a nýtů. Platí totiž pravidlo, které formuloval už slavný písař František Kutta těsně po druhé světové válce: „Čím je v cestě méně železa, tím je pěknější.“ ●

JAKUB TUREK

Autor je editorem odborného serveru Horydoly.cz

JISTICÍ POMŮCKY

Kruh – slouží přesně jako kruh na přivazování krávy, ze kterého se vyvinul. Prvovýstupce nejprve vyseká do skály třicet centimetrů hlubokou díru, do ní vloží železný dřík zakončený masivním kruhem a utemuje ho olověnými pilinami. Nakonec všechno zabetonuje. Dnes se místo betonu a pilin občas používají speciální lepidla nebo malty.

Smyčka – plochý popruh nebo kus kulatého lana lze omotat okolo skalního zubu, ovázat okolo skalních hodin (dvě díry do skály proti sobě, kudy jde prostrčit smyčka), anebo pomocí uzlu zaseknout do skalní trhliny.

Slaňovací kruh – z vrcholů věží se lze většinou dostat jen spuštěním po laně. Slaňovací kruh je proto zabetonovaný na

okrajích věží. Jím se protáhne na dvojito lano jako nití uchem jehly, po něm horolezci slaní dolů a lano za jeden konec stáhnou k sobě dolů.

POZOR! Kruhy jsou stabilní a při lezení se nechávají na místě. Smyčky zakládá prvolezec a druholezec je potom vytahuje a bere s sebou. Nikdy ovšem není možné na tyto pomůcky spoléhat stoprocentně! Smyčka se může vytrhnout, rezavý kruh se přelomí a slaňovací kruh vyklá. Nehledě na to, že během jištění pádu je možné spadnout na skalní polici a zlámat si kosti, karabina se může nešťastnou náhodou otevřít a lano z ní vyskočí, nebo spadneme ještě pod prvním jištěním a let skončí na zemi. Horolezectví je nebezpečný sport!

INFORMACE

Aktuálně vydávané průvodce po pískovcových skálách lze koupit v turisticko-horolezeckých specializovaných prodejnách. Jejich největší sítě jsou **Hudysport** (www.hudy.cz) a **Al-**

pinus (www.alpinus.cz). Veškerý dostupný sortiment průvodců najdete v internetových prodejnách **Kiwi Praha** (www.kiwick.cz) a **Montana Brno** (www.horokupectvi.cz).

Český horolezecký svaz – pravidla: www.horosvaz.cz

Lezec – diskusní fórum: www.lezec.cz

Labské pískovce: www.vrcholky.cz

Labské údolí: jetrichovicko.euweb.cz/skalyoblasti.htm

České Švýcarsko: home.tiscali.cz/~ca602605

Děčínský Sněžník: www.nuborn.net/dcs/

Hruboskalsko: www.hruboskalsko.cz

Saské pískovce: www.gipfelbuch.de

FOTO: JAKUB TUREK